

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 80.716 van 8 juni 1999

A. 78.196/VIII-861

In zake : **DENONCIN** Michel,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Marc UYTENDAELE, advocaat,
Kapitein Crespelstraat 2-4
1050 Brussel,

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de Minister van Binnenlandse Zaken.

DE RAAD VAN STATE, VIIIE KAMER,

Gezien het op 9 april 1998 ingediende verzoekschrift, waarbij Michel DENONCIN de nietigverklaring vordert van de op 10 februari 1998 door de commandant van de rijkswacht genomen beslissing tot mutatie van verzoeker bij ordemaatregel;

Gelet op arrest nr. 74.285 van 15 juni 1998 waarbij de tenuitvoerlegging van de voornoemde beslissing geschorst wordt;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer HERBIGNAT, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 30 december 1998 waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 27 april 1999, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 28 mei 1999;

Gehoord het verslag van Mevrouw GEHLEN, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. WITMEUR, loco Mr. UYTENDAELE, advocaat, die voor verzoeker verschijnt, en van kapitein LACASSE, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer HERBIGNAT, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de feiten die dienstig zijn voor het onderzoek van de zaak uiteengezet zijn in arrest nr. 74.285 van 15 juni 1998, waarbij de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden handeling bevolen wordt; dat de verwerende partij ten gevolge van dat arrest de beslissing getroffen heeft waarbij inzonderheid het volgende bepaald wordt :

" (...)

Overwegende dat de herplaatsing van de betrokkene in de CDGEFID niet meer mogelijk is door de opheffing van die dienst ten gevolge van de

inwerkingtreding van het koninklijk besluit van 17 februari 1998;

Gelet op de aanstelling van het rijkswachtpersoneel van de CDGEFID in andere soortgelijke betrekkingen bij de APSD;

Overwegende dat de betrokkene als bediende R5 aangesteld was;

Wordt de 1 WM DENONCIN op 22 juni 1998 ingedeeld bij de APSD/IPS/DDOP als bediende R5.

(...)"

dat die beslissing op 19 juni 1998 door verzoeker gevisieerd is, "onder voorbehoud van het advies van (zijn) raadslieden";

Overwegende dat de verwerende partij betwist dat verzoeker er belang bij heeft de nietigverklaring van de bestreden handeling te vorderen; dat ze betoogt dat ten gevolge van de inwerkingtreding van het koninklijk besluit van 17 februari 1998 betreffende het commissariaat-generaal, de raad van bestuur en de raad van overleg van de gerechtelijke politie bij de parketten, de CDGEFID opgenomen wordt in de afdeling "operationele ondersteuning en opsporing" van het commissariaat-generaal van de gerechtelijke politie bij de parketten en dat het personeel ervan voortaan losgemaakt wordt van de gerechtelijke brigades, met uitsluiting van de rijkswachters, zodat verzoeker nooit naar de CDGEFID kan terugkeren;

Overwegende dat verzoeker betoogt dat de bestreden handeling een bedekte sanctie is; dat een verzoeker, ongeacht de aanstelling die hij na een eventueel vernietigingsarrest zou kunnen krijgen, er belang bij heeft dat een beslissing waarbij hij bestraft wordt uit de rechtsorde verdwijnt; dat de exceptie verband houdt met de grond van de zaak;

Overwegende dat verzoeker een eerste middel ontleent "aan dwaling omtrent de motieven van de handeling, schending van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en machtsoverschrijding"; dat hij betoogt dat de motivering van de bestreden handeling niet steunt op juiste, ter zake dienende en in feite en in rechte aanvaardbare gegevens; dat hij aanvoert dat hij in zijn hoedanigheid van eerste wachtmeester, onderofficier van de rijkswacht, niet met het administratief personeel kon worden gelijkgesteld, dat hij bij zijn aanstelling bij de DEFODOC niet aangewezen werd voor het bijhouden van de aangiften bij de cel voor financiële informatieverwerking (CFI) en dat hij, na cursussen inleiding tot het operationeel onderzoek in strafzaken te hebben gevolgd, talrijke strafrechtelijke analyses gedaan heeft in het kader van verschillende onderzoeksdossiers; dat hij erop laat volgen dat, volgens richtlijn 93/1 van 9 juni 1993 betreffende een centrale dienst voor de bestrijding van de georganiseerde economische en financiële delinquentie, niet de leden van de rijkswacht, maar alleen de directeur, bijgestaan door de rijkswachtofficier belast met de aan de DEFODOC opgedragen taken, zijn werkzaamheden mocht bepalen;

Overwegende dat verzoeker, ook al ressorteerde hij niet onder het administratief personeel van de rijkswacht, toch ingegaan is op een werkaanbieding ten gevolge waarvan hij, als "bediende R5", als "lid" (van de rijkswacht), naar de SGAP-DIV SOUS OBP-SV CENTRAUX gemuteerd is; dat, zelfs indien er een discussie ontstaan is tussen de directeur van de CDGEFID en rijkswachtcommandant VANDEWIJNGAERDE, die ermee belast was hem bij te staan in het uitvoeren van bepaalde taken van die dienst, in verband met de vraag of het gepast was verzoeker te blijven belasten met het

bijhouden van de aangiften bij de CFI, uit het dossier blijkt dat het bijhouden van die aangiften behoorde tot de taken van verzoeker en dat laatstgenoemde niet betwist heeft aan andere taken de voorrang te hebben gegeven; dat in dat opzicht het middel niet gegrond is; dat het voor het overige verband houdt met het tweede en het derde middel;

Overwegende dat verzoeker een tweede middel ontleent aan schending van de wet van 27 december 1973 betreffende het statuut van het personeel van het operationeel korps van de rijkswacht, van het reglement van inwendige orde houdende de maatregelen van inwendige orde die van toepassing zijn op de personeelsleden van de rijkswacht, alsmede van de beginselen van behoorlijk bestuur en van een billijke rechtspleging, en aan machtsoverschrijding; dat hij inzonderheid op grond van het voorstel tot mutatie en van de in de bestreden handeling vermelde feiten betoogt dat die handeling een bedekte tuchtstraf vormt en dat de tuchtprocedure niet nageleefd is;

Overwegende dat de verwerende partij, na te hebben gewezen op het onderscheid tussen een ordemaatregel en een tuchtstraf, betoogt dat de bestreden handeling niet als een bedekte tuchtstraf kan worden beschouwd; dat ze onderstreept dat er een conflictsituatie bestond, waarop in het verslag van het Comité P gewezen werd, en dat ze, zonder zich uit te spreken over het al dan niet schuldige gedrag van een of ander personeelslid, het gepast achtte degene die ze beschouwde als de oorzaak van de slechte sfeer binnen de CDGEFID uit de dienst te weren; dat ze tot staving van haar stelling betoogt dat het "onjuist is te beweren (...) dat het zich bezighouden met andere activiteiten en het niet uitvoeren van de activiteiten die aan verzoeker opgedragen waren (het coderen en bijhouden van

de aangiften bij de CFI) geleid hebben tot de beslissing tot mutatie bij ordemaatregel, die in dat opzicht een bedekte tuchtstraf vormt. Het gaat veeleer om de situatie die ontstaan is doordat verzoeker de richtlijnen van zijn ondereenheidscommandant niet volgde. De gevolgen van die toestand waren desorganisatie en verstoring van de dienst. Bovendien heeft verzoeker door zijn gedrag en door het in de wind slaan van de organisatie die zijn hoofd van dienst uitgewerkt had het vertrouwen van zijn meerderen ernstig geschokt. Een mutatie bij ordemaatregel was derhalve noodzakelijk om de werking van de CDGEFID-cel te herstellen met het oog op een doeltreffende en goed werkende politiedienst. De overheid spreekt zich dan ook niet uit over het persoonlijk aandeel van verzoeker in de verstoring van de dienst. Ze stelt vast dat verzoeker de spil is waarom alles draait wat die verstoring betreft en neemt een door het algemeen belang ingegeven maatregel door hem naar een andere dienst van de rijkswacht te muteren"; dat ze erop laat volgen dat verzoeker zijn nieuwe aanwijzing heeft kunnen kiezen, wat, volgens haar, volledig uitsluit dat ze hem enig nadeel heeft willen berokkenen; dat ze besluit dat doordat de bestreden handeling een ordemaatregel is, de tuchtprocedure niet hoefde te worden toegepast;

Overwegende dat uit het dossier, inzonderheid uit "het syntheseverslag over het controleonderzoek betreffende de CDGEFID", opgemaakt door het Comité P, blijkt dat de sfeer binnen de CDGEFID hoegenaamd niet goed was; dat evenwel in de bestreden handeling in zeer algemene bewoordingen, die veel weg hebben van een nietszeggende frase, gesteld wordt "dat, afgezien van het niet uitvoeren van de taken waarmee de betrokkene belast was, alleen al zijn aanwezigheid in zijn eenheid de goede organisatie van de dienst ernstig verstoort, zoals blijkt uit de verschillende bij het

voorstel tot mutatie gevoegde stukken"; dat niet duidelijk is welk onderscheid dient te worden gemaakt tussen de precieze aan verzoeker ten laste gelegde feiten - "het niet uitvoeren van hem toevertrouwde taken ... ondanks verschillende opmerkingen van zijn meerderen" - en de gevolgen voor de dienst van het niet in acht nemen van die opmerkingen of richtlijnen; dat uit de bestreden handeling, de enige waarmee rekening dient te worden gehouden, met uitzondering van de latere processtukken, blijkt dat de maatregel getroffen is wegens het als schuldig beschouwde gedrag van verzoeker; dat immers de weigering om zijn verplichtingen na te komen, de weerspanningheid of het feit dat door zijn gedrag het vertrouwen van de overheid geschokt is, in het geval van een overheidsambtenaar wijzen op tuchtvergrijpen; dat de bestreden handeling ertoe strekt dat gedrag te bestraffen, zelfs indien de verwerende partij verzoeker geen nadeel wilde berokkenen; dat het niet gaat om een gewone ordemaatregel die uitsluitend genomen is met het oog op de goede werking van de dienst, maar om een tuchtstraf; dat het vaststaat dat de tuchtprocedure niet gevolgd is; dat het middel gegrond is;

Overwegende dat verzoeker een derde middel ontleent "aan schending van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, en inzonderheid van artikel 5 ervan, schending van het koninklijk besluit van 11 juli 1994 over de algemene politiesteundienst, inzonderheid van artikel 14 ervan, schending van de algemene richtlijn 93/1 betreffende een centrale dienst voor de bestrijding van de georganiseerde economische en financiële delinquentie en aan machtsoverschrijding"; dat hij betoogt dat de bestreden handeling, ongeacht de kwalificatie ervan, de interne organisatie van de CDGEFID kan wijzigen en dat ze gesteld is zonder voorafgaand overleg met de leidend officier van die

dienst, terwijl volgens de bepalingen waarnaar in het middel verwezen wordt "de verwerende partij overleg (moet) plegen met die leidend officier alvorens een beslissing te treffen die de organisatie en de interne werking van de CDGEFID in het gedrang brengt";

Overwegende dat de verwerende partij verklaart dat ze niet het verband ziet tussen de bestreden handeling en artikel 5 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt; dat ze betoogt dat de rijkswacht belast was met de documentatie binnen de CDGEFID en dat, overeenkomstig richtlijn 93/1 en artikel 14 van het koninklijk besluit van 11 juli 1994, de leden van de rijkswacht die de cel vormen die met dat beheer belast is, een eenheid van de rijkswacht vormden en "onderworpen bleven aan de wetten en reglementen betreffende de personeelsleden van de rijkswacht, en inzonderheid aan de wet van 27 december 1973 betreffende het statuut van het personeel van het operationeel korps van de rijkswacht"; dat ze erop wijst dat het overleg waarin punt 7 van richtlijn 93/1 voorziet, plaatsgehad heeft op het moment dat de leden van de rijkswacht gedetacheerd werden en dat het daarna niet meer nodig was aangezien "het personeelsbeleid nadien ressorteerde onder de rijkswachtcommandant die de leiding had over de cel beheer documentatie van de DEFODOC"; dat ze in haar laatste memorie erop laat volgen dat zelfs als er tussen de bevoegde overheid van de rijkswacht en de leidend officier van de CDGEFID geen voorafgaand overleg heeft plaatsgehad, dat "geen afbreuk kan doen aan de handeling, dat de directeur van de CDGEFID zich in de zaak gemengd heeft om zijn standpunt kenbaar te maken onmiddellijk nadat het voorstel tot mutatie bij ordemaatregel gedaan was" en dat "hij bijgevolg in staat gesteld werd zijn standpunt kenbaar te maken, al was het op informele wijze"; dat de verwerende partij "zich bovendien afvraagt waartoe het zou hebben gediend te

blijven overleggen met het oog op de mutatie bij ordemaatregel, gelet op de hevige spanningen tussen commissaris DORAENE en de vertegenwoordigers van de rijkswacht";

Overwegende dat richtlijn 93/1 uitgevaardigd is met toepassing van artikel 5, tweede lid, van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt; dat ze in punt 7 met het oog op de organisatie van de detacheringen voorziet in overleg tussen de bevoegde overheid van elke dienst en de leidend officier van de CDGEFID; dat krachtens de regel van het parallellisme der procedures, het overleg dat op het ogenblik van de detacheringen plaatsgehad heeft, eveneens had moeten worden gevoerd bij het stopzetten van een detachering, in zoverre door die stopzetting geraakt werd aan de organisatie van de dienst, wat in casu noodzakelijkerwijs het geval geweest is; dat de omstandigheid dat de leidend officier van de CDGEFID opmerkingen gemaakt heeft niet ter zake dienend is; dat het overleg een dialoog is en niet beperkt is tot de mogelijkheid om een standpunt kenbaar te maken; dat een vormvereiste niet mag worden omzeild onder het voorwendsel dat het zonder belang zou zijn geweest wegens de spanningen die zouden hebben bestaan tussen de personen die overleg moesten plegen; dat het middel gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt de op 10 februari 1998 door de commandant van de rijkswacht genomen beslissing tot mutatie van Michel DENONCIN bij ordemaatregel.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 14.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting, op acht juni 1900 negenennegentig door :

de Hr. GEUS,	kamervoorzitter,
Mevr. DAURMONT,	staatsraad,
Mevr. GEHLEN,	staatsraad,
Mevr. HONDERMARCQ,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Cl. HONDERMARCQ.

J.-Cl. GEUS.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.